

§ 398

Kaupunkiympäristölautakunnan periaatepäätös helikopterikentän sijoittamisesta Kivikkoon

HEL 2022-004809 T 10 03 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta antoi periaatepäätöksen seuraavista asioista:

Kivikossa varataan liitteen 1 mukainen alue ja ilmatilaa mahdollistamaan tulevaisuuden ilmailualan kehittämistä Helsingissä. Samalla varaudutaan toiminnan maankäytöllisten edellytysten verkostomaiseen kehittämiseen Helsingin alueella. Asiassa varaudutaan myös tekemään tarvittavia selvityksiä ilmailun kehittämisspolkujen osalta Kaupunginkanslian Elinkeino-osaston ja Kaupunkiympäristön toimialan yhteistyössä.

Vireillä olevaa asemakaavan muuttamista helikopteritoimintaa varten jatketaan pelastuslaitoksen helikopteritoiminnalle jo kaavoitetulla alueella.

Aineistoa on täydennetty Finavian lausunnolla Kaupunkiympäristölautakunnan 26.4.2022 pyynnön mukaisesti (liite 4).

Samassa yhteydessä kaupunkiympäristölautakunta korosti, että helikopteritoiminnan tai dronetoiminnan edellytyksenä on se, että toiminta täyttää ympäristölainsäädännön reunaehdot ja lautakunta edellytti, että tulevassa asemakaavatyössä tulee varmistaa aukottomasti, että toiminta ei aiheuta melua ja häiriötä ympäröivän seudun asukkaille tai Kivikon vihersormen virkistyskäytölle tai luonnolle.

Käsittely

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Samassa yhteydessä kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että helikopteritoiminnan tai dronetoiminnan edellytyksenä on se, että toiminta täyttää ympäristölainsäädännön reunaehdot ja lautakunta edellyttää, että tulevassa asemakaavatyössä tulee varmistaa aukottomasti, että toiminta ei aiheuta melua ja häiriötä ympäröivän seudun asukkaille tai Kivikon vihersormen virkistyskäytölle tai luonnolle.

Kannattaja: Risto Rautava

Hylkäysehdotus:

Jenni Hjelt: Teen seuraavan hylkäysehdotuksen:

Kaupunkiympäristölautakunta hylkää esityksen periaatepäätöksestä helikopterikentän sijoittamiseksi Kivikkoon. Perusteena hylkäämiselle on helikoptereiden lentomelusta aiheutuva haitta lähialueiden asukkaille sekä laajenevan liikuntapuiston ja ulkoilualueen virkistyskäytölle. Samalla lautakunta kuitenkin ilmaisee pitävänsä tärkeänä, että ilmailulle saadaan toimivaa infraa pääkaupunkiseudulla sellaisella sijainnilla, joka ei aiheuta haittoja asukkaille ja ympäristölle.

Kannattaja: Mia Haglund

Hylkäysehdotus:

Mika Raatikainen: Teen alla olevan hylkäysehdotuksen:

Kaupunkiympäristölautakunta hylkää esityksen periaatepäätöksestä helikopterikentän sijoittamiseksi Kivikkoon. Perussuomalaisen mielestä helikopterikenttä tulisi sijoittaa joidenkin satojen metrien päässä Kivikon kentästä sijaitsevalle ja jo olemassa olevalle Malmin lentokentälle tois-
laiseksi. Samalla lautakunnan mielestä toimivan helikopteri/muun ilmailukentän tarve pääkaupunkiseudulla on ilmeinen ja kentälle on pyrittävä löytämään parempi sijainti kuin Kivikko. Helikopterikentän sijoittaminen Kivikkoon heikentää kentän viereisten suurten asuin- ja ulkoilualueiden (mm. Kivikko, Kontula, Myllypuro) viihtyvyyttä liikaa kentästä saatavaan hyötyyn nähden.

Mika Raatikaisen hylkäysehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 10

Simon Granroth, Mia Haglund, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Otto Meri, Tuomas Nevanlinna, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 3

Eveliina Heinäluoma, Jenni Hjelt, Mika Raatikainen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 10 - 0 (3 tyhjää).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Ei-ehdotus: Jenni Hjeltin hylkäysehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 8

Simon Granroth, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Otto Meri, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 5

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Jenni Hjelt, Tuomas Nevanlinna, Mika Raatikainen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 8 - 5.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Satu Tarula, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kartta alueesta ja voimassa oleva asemakaava
- 2 Tulevaisuuden ilmaliikenne Helsingin metropolialueella
- 3 Ilmailualan tulevaisuus ja Kivikon helikopterikenttä
- 4 Lausunto, Finavia Oyj, 31.5.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa periaatepäätöksen seuraavista asioista:

Kivikossa varataan liitteen 1 mukainen alue ja ilmatilaa mahdollistamaan tulevaisuuden ilmailualan kehittämistä Helsingissä. Samalla varaudutaan toiminnan maankäytöllisten edellytysten verkostomaiseen kehittämiseen Helsingin alueella. Asiassa varaudutaan myös tekemään tarvittavia selvityksiä ilmailun kehittämisspolkujen osalta Kaupunginkanslian Elinkeino-osaston ja Kaupunkiympäristön toimialan yhteistyössä.

Vireillä olevaa asemakaavan muuttamista helikopteritoimintaa varten jatketaan pelastuslaitoksen helikopteritoiminnalle jo kaavoitetulla alueella.

Aineistoa on täydennetty Finavian lausunnolla Kaupunkiympäristölautakunnan 26.4.2022 pyynnön mukaisesti (liite 4).

Esittelijän perustelut

Ilmailualan säädösten mukaisia lähestymissektoreita on erittäin haastavaa sovittaa jo valmiiksi rakennettuun urbaaniin kaupunkirakenteseen. Alueidenkäytön näkökulmasta tulisi ensisijaisesti varata terminaali-alue ilmailualan tulevaisuuden kehityksen tarpeisiin. Muilta osin verkostoa voidaan suunnitella kehittyvän kaluston, markkinatilanteen ja lainsäädännön myötä.

Alueelle on mahdollista sijoittaa tulevaisuudessa mm. kaupallista helikopteritoimintaa sekä muita ilmailualan operoijia, jotka säädösten puolesta sopisivat määriteltyihin lähestymissektoreihin ja melurajoihin (mm. dronet, sähköiset lentolaitteet ja miehittämättömät ilma-alukset).

Osana asemakaavatyötä määritellään toiminnan reunaehdot mm. melun ja liikennöinti-aikojen suhteen, joiden puitteissa toiminta ei aiheuttaisi haitallisia ympäristövaikutuksia läheisille asuin- ja virkistysalueille. Kaavan yhteydessä osoitetaan mm. lähestymissektorit sekä varataan rakennusala tukikohtana toimivalle rakennuskannalle, huolto- ja korjaustoiminnalle sekä latausinfrale. Kaavaa on mahdollista valmistella joko kaupungin aloitteesta tai hankekaavana. Voimassa olevan asemakaavan mukainen lentotoiminta olisi mahdollista ympäristöluvan myöntämisen jälkeen.

Taustaa

Helikopterioperaattoreiden toiminta Hernesaassa päättyi vuoden 2018 lopussa. Helikopteritoiminnalle on haettu yhteistyössä yrittäjien, Maankäyttö- ja kaupunkirakenne palvelukokonaisuuden sekä kaupunginkanslian elinkeino-osaston kanssa korvaava sijaintipaikka. Yleiskaavaa 2016 valmisteltaessa laadittiin raportti ”Helsinkiin tulevan helikopterikentän sijaintipaikkaselvitys”. Saavutettavuuden ja lähestymissektorien sijoittamisen kannalta Kivikko osoittautui kaupalliselle toiminnalle soveltuvaksi sijaintipaikaksi Helsingissä.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto (16.9.2019) varasi joukolle helikopterialan operaattoreita Kivikon teollisuusalueelta teollisuustontin nro 47052/13 helikopterikentän toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten. Yrittäjien tarkoituksena oli mahdollistaa helikopteritoiminta Helsingin alueella.

Hankkeen katsottiin tukevan kaupungin yritysmyönteistä strategiaa ja mahdollistavan kaupallisen helikopteriliikennöinnin pääkaupunkiseudul-

la. Periaatepäätöstä on valmisteltu yhteistyössä elinkeino-osaston kanssa.

Ilmailualan tulevaisuus ja strategiset tavoitteet

Tällä hetkellä ilmailualan kehitys miehitettyjen ja miehittämättömien dronejen näkökulmasta on murrostilassa ja jatkuvan muutoksen alaisena (liite 1). Sekä teknologia että lainsäädäntö kehittyvät jatkuvasti. Tulevaisuudessa on mahdollista, että eri tyyppiset miehitetyt ja miehittämättömät ilma-alukset yleistyvät kaupungeissa. Jo tällä hetkellä droneja voidaan hyödyntää mm. tutkimus- ja valvontakäytössä sekä citylogistiikan tarpeisiin. Kaupungit voivat toimia mahdollistajina parantamalla dronekuljetuksien edellytyksiä ja last mile -ratkaisuja osana liikennejärjestelmää.

Ilmatilan käyttöön urbaanissa ympäristössä olisi järkevää varautua, vastaavalla tavalla kuin maanalaisia tilavarauksia on Helsingissä jo suunniteltu. Tämä tarkoittaa verkoston suunnittelua, joka sisältää eri tyyppisiä operointi- ja laskeutumisaikkoja. Verkoston toiminta edellyttää toiminnalle osoitettua terminaalia, joka sisältäisi mm. huolto-, varastointi- ja latausinfraa.

Helikopterikentän asemakaavamuutos olisi järkevää laatia varautuen samalla ilmailualan tulevaisuusskenaarioihin. Kehittyvän ilmailualuskauston (dronet ja miehittämättömät alukset) operointi tulee edellyttämään kaupunkitilalta mm. lataus-, huolto- ja laskeutumisaikkoja sekä tietoliikenneyhteyksien toimimista ilmatilassa. Kaupunkisuunnittelussa on varauduttava myös verkoston toimivuuteen ja reittien turvallisuuteen. Kivikon sijaintipaikalle on mahdollista sovittaa sekä tarvittava infra että ilmailualan säädösten mukaiset helikopterien lähestymissektorit. Laadittujen selvitysten mukaan meluvaikutukset jäisivät pääosin Lahdenväylän ja Kehä I:n liikennemelualueille sekä Kivikon teollisuusalueen päälle. Ilmailualan keskittymä voisi houkuttaa Kivikon teollisuusalueelle erityisosaamista, lisätä alueen vetovoimaisuutta sekä kohottaa alueen profiilia.

Mikäli asemakaavan muutoksesta luovutaan, jäisi Kivikon tontille voimassa olevan asemakaavan mukaisesti pelastuslaitoksen tarpeisiin osoitettu helikopterikenttä.

Asemakaavamuutoksesta luopuminen tarkoittaisi ilmailualan kannalta epävarmaa tulevaisuutta Helsingissä. Pysyvän operointipaikan puute ei mahdollista alan investointeja tai ilmailualan kehittymistä Helsingissä.

Kaupallinen operointi väliaikaisilta laskeutumisaikkoilta on osoittautunut käytännössä mahdottomaksi mm. alueiden vuokrauksen, muun käytön, esirakentamisen tai lupakäytänteiden kannalta. Ilmailualan yrittäjiltä on

21.06.2022

Asia/6

tullut viime aikoina yhteydenottoja operointipaikoista sekä Kaupunginkanslian elinkeino-osastolle että Kaupunkiympäristön toimialalle.

Kivikon tontille jäisi pelastuslaitoksen tarpeisiin osoitettu helikopterikenttä, vaikka pelastuslaitoksella ei ole enää helikopteria. Pelastuslaitoksen tarpeisiin osoitettu helikopterikenttä ei nykyisellään mahdollista kaupallista toimintaa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Satu Tarula, yleiskaavasunnittelija, puhelin: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Karta alueesta ja voimassa oleva asemakaava
- 2 Tulevaisuuden ilmaliikenne Helsingin metropolialueella
- 3 Ilmailualan tulevaisuus ja Kivikon helikopterikenttä
- 4 Lausunto, Finavia Oyj, 31.5.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 14.06.2022 § 366

Kaupunkiympäristölautakunta 03.05.2022 § 274

Kaupunkiympäristölautakunta 26.04.2022 § 251